

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

RADA

Závěry Rady o intenzivnějším poskytování evropského obsahu v rámci digitální ekonomiky

(2018/C 457/02)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

připomínajíc politické souvislosti této otázky uvedené v příloze ⁽¹⁾,

UZNÁVÁ, ŽE:

1. odvětví tvorby a distribuce obsahu, jež zahrnují i obsah a díla médií (s audiovizuálním, tištěným a on-line obsahem), jakož i další kulturní a kreativní odvětví jsou základními pilíři společenského a hospodářského rozvoje Evropy. Kvalita a rozmanitost evropského obsahu jsou nedílnou součástí evropské identity a jsou nepostradatelné pro demokracii a sociální začleňování, jakož i pro dynamická a konkurenceschopná evropská média a kulturní a kreativní odvětví. Tato odvětví rovněž posilují tzv. měkkou sílu Evropy v globálním měřítku. Svými přesahy do jiných oborů podporují inovace, kreativitu a bohatství v jiných oblastech;
2. digitální a on-line technologie nabízejí mimořádnou příležitost podpořit novou éru evropské kreativity. Poskytují rovněž možnost rozšířit přístup k evropskému kulturnímu obsahu a zachovávat, propagovat a šířit naše evropské kulturní dědictví, například využitím virtuální reality. Digitální technologie všem aktérům umožňují získat nové dovednosti a znalosti, vyvíjet nové služby, produkty a trhy a oslovit nové publikum. On-line platformy, především sociální média a platformy pro sdílení videonahrávek, poskytují obrovskému množství uživatelů v Evropské unii a na celém světě přístup k nebyvale široké škále obsahu, poskytovaného zejména třetími stranami;
3. využívání digitálních a on-line technologií současně staví evropská odvětví tvorby a distribuce obsahu jako celek i před výzvy. Všichni aktéři musí upravit své obchodní strategie, osvojit si nové dovednosti, rozšiřovat své znalosti, přehodnotit své organizační struktury a vyhodnotit dosavadní modely financování a produkční/distribuční modely. Intenzivnější využívání dat má stále větší dopad na hodnotové řetězce na všech úrovních. Tento vývoj má obrovský vliv i na očekávání a chování spotřebitelů;
4. digitální transformace je podstatnou měrou formována globálními on-line platformami. Především algoritmické obchodní modely on-line platforem, které nabízejí kulturní a kreativní obsah, včetně mediálního obsahu, a které jsou založené na personalizované distribuci obsahu a reklamních sděleních cílených na uživatele, vzbuzují otázky týkající se transparentnosti, dezinformací, plurality sdělovacích prostředků, zdanění, odměňování tvůrců obsahu, ochrany soukromí, podpory obsahové a kulturní rozmanitosti;
5. je namístě zdůraznit tyto politické priority v agendě Evropské unie:
 - A. podpora rozmanitosti, viditelnosti a inovací;
 - B. vytvoření rovných podmínek pro všechny;

⁽¹⁾ Příloha obsahuje seznam relevantních dokumentů souvisejících s danou otázkou (sdělení Evropské komise, legislativní akty, závěry Rady atd.).

C. posílení důvěry v informace a zdroje;

D. zlepšování dovedností a kompetencí;

6. vzhledem k výše nastíněnému vývoji a s ohledem na zájmy občanů je třeba, aby Rada reagovala komplexním způsobem, aniž by byla dotčena probíhající jednání o legislativních návrzích a o příštím víceletém finančním rámci;

A. Podpora rozmanitosti, viditelnosti a inovací

ZDŮRAŽUJE, ŽE:

7. pluralita sdělovacích prostředků je důležitá, aby byl zajištěn přístup občanů k široké škále informací a názorů. Přeshraniční spolupráce mezi aktéry mediálního prostoru může pomoci dosáhnout kritické masy a oslovit širší publikum. Nadměrná koncentrace odvětví tvorby a odvětví distribuce obsahu může ohrožovat přístup občanů k široké škále obsahů;
8. digitální technologie mají potenciál usnadňovat přeshraniční přístup k jazykově rozmanitému mediálnímu, kulturnímu a kreativnímu obsahu v Evropě i mimo ni, například prostřednictvím překladu nebo titulků. Platformy působící v Evropě v oblasti sdělovacích prostředků a kulturních odvětví mohou v tomto směru učinit významný příspěvek tím, že budou evropský obsah zpřístupňovat, nebo tím, že budou obsah samy poskytovat nebo nový evropský obsah vytvářet;
9. cílem revidované směrnice o audiovizuálních mediálních službách je dále posilovat podporu evropského audiovizuálního obsahu, zejména stanovením požadavků na podíl evropských děl v katalogích služeb na vyžádání a na zviditelnění takových děl ve službách na vyžádání. Dílčí program MEDIA rámcového programu Kreativní Evropa doplňuje směrnici o audiovizuálních mediálních službách prostřednictvím podpory šíření a propagace zahraničních audiovizuálních děl v celé Evropě;
10. při digitální transformaci odvětví tvorby a odvětví distribuce obsahu mohou hrát významnou úlohu vhodné nástroje podpory na úrovni členských států a EU;
11. je třeba, aby odvětví tvorby obsahu byla inkluzivní a aby poskytovala rozmanitou škálu názorů a perspektiv s cílem zlepšit viditelnost různých evropských médií, kulturního a kreativního obsahu a oslovovat širší publikum;
12. je třeba, aby organizace veřejnoprávních sdělovacích prostředků udržovaly vysokou a trvalou úroveň standardů novinářské práce a investic do kvalitního evropského obsahu a aby pokračovaly ve vývoji inovativních způsobů distribuce tohoto obsahu veřejnosti;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

13. vybízely k vývoji konkurenceschopných evropských platforem poskytujících přístup k evropskému obsahu a podpořily vytvoření a používání on-line registru evropských filmů;
14. vhodnými prostředky prosazovaly a podporovaly iniciativy a neinvazivní nástroje, které podněcují dohledatelnost a dostupnost co nejširšího spektra evropského obsahu a děl, včetně obsahu z malých zemí a méně rozšířených jazyků, jakož i obsahu obecného zájmu;
15. v případech, kdy je to vhodné a možné, usnadňovaly spolupráci mezi poskytovateli veřejnoprávních a soukromých mediálních služeb jakožto prostředek umožňující evropským aktérům lépe soutěžit s globálními hráči a zajistit tvorbu evropského obsahu a přístup k němu v internetovém prostředí;
16. uznaly, že on-line platformy, stejně jako všichni ostatní aktéři, musí jednat v souladu s pravidly a předpisy platnými v těch odvětvích trhu, v nichž poskytují své služby;
17. dále podporovaly odvětví tvorby a distribuce obsahu v přístupu k finančním prostředkům a uznaly úlohu koprodukcí. K rozvoji dynamického odvětví evropského obsahu by ve vhodných případech a v souladu s právem Unie mohl přispět kombinovaný systém vládních pobídek, soukromých zdrojů financování (např. rizikový kapitál, skupinové financování) a veřejného financování;
18. podporovaly inovativní přístupy v oblasti rozvoje publika a zvyšovaly povědomí o významu shromažďování a zpracovávání údajů důvěryhodným způsobem, zejména v souladu s právními předpisy EU upravujícími ochranu údajů a soukromí, s cílem umožnit lépe porozumět potřebám a očekávání cílových skupin a obohatit tvůrčí proces;

19. zvyšovaly sociální diverzitu v odvětví tvorby obsahu a pokročily v dosahování rovnosti žen a mužů, pokud jde o zaměstnanost, spravedlivé odměňování a viditelnost, a aby podněcovaly nezávislý výzkum, včetně pravidelného sběru srovnatelných údajů o podílu žen zapojených do procesu tvorby, výroby a distribuce;

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

20. nadále podporovala a pravidelně hodnotila nezávislý nástroj pro sledování plurality sdělovacích prostředků za účelem posuzování rizik pro pluralitu sdělovacích prostředků v EU v digitálním prostředí;
21. zohledňovala rostoucí úlohu on-line obchodních modelů při tvorbě a šíření obsahu a jejich dopad na pluralitu sdělovacích prostředků;

B. Vytvoření rovných podmínek pro všechny

ZDŮRAŽŇUJE, ŽE:

22. s cílem dostat výzvam, jež přináší digitální transformace hospodářství, by daňový systém měl zajistit, aby všechny společnosti odváděly svůj spravedlivý díl daní a aby byly v globálním měřítku vytvořeny rovné podmínky;
23. probíhají diskuse a úvahy v souvislosti s otázkou, jak zohlednit potřeby budoucího ekosystému digitálních sdělovacích prostředků a kulturního a kreativního obsahu, včetně potřeb spotřebitelů. Zejména jde o vhodné vymezení on-line trhů a o zohlednění nových, potenciálně podstatných faktorů konkurenceschopnosti, jako jsou data velkého objemu, algoritmy a umělá inteligence;
24. působnost revidované směrnice o audiovizuálních mediálních službách byla rozšířena s cílem zajistit, aby se kvalitativní pravidla upravující reklamu, ochranu nezletilých osob před škodlivým obsahem a ochranu široké veřejnosti před nenávidnými projevy a obsahem, který je trestným činem, vztahovala také na audiovizuální obsah šířený prostřednictvím platform pro sdílení videonahrávek;
25. odvětví tvorby obsahu potřebuje srovnatelné statistické údaje a analýzu dat;
26. existuje široké spektrum on-line platform, které nabízejí nejrůznější funkce a služby. Některé sdružují informace a umožňují vyhledávání, jiné zpřístupňují, hostují a indexují obsah a služby vyvíjené či provozované třetími stranami, další usnadňují prodej zboží a služeb (včetně služeb audiovizuálních). Mohou provádět několik funkcí souběžně a mohou rovněž určovat prioritu či jiným způsobem ovlivňovat přístup k obsahu a jeho viditelnost;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

27. uznaly význam probíhajících diskusí v rámci Rady týkajících se zdanění digitální ekonomiky;
28. prosazovaly spravedlnost tím, že zajistí, aby on-line platformy byly transparentní, pokud jde o jejich obchodní podmínky, informace o výkonnosti v souvislosti s díly, která distribuují, parametry zařazování produktů a služeb do nabídky, postupy určování priority a reklamní praktiky, které jsou součástí jejich služeb, aniž by docházelo k porušování obchodního tajemství;
29. podporovaly spravedlivé odměňování v celém digitálním hodnotovém řetězci;
30. pokračovaly v práci směřující k vytvoření podmínek, v nichž mohou tvůrci evropského obsahu, včetně pracovníků v kulturní a mediální oblasti, finančně využívat příležitostí, které nabízí digitální ekonomika;

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

31. pokračovala v úsilí o zajištění rovných podmínek v těch odvětvích evropského obsahu, v nichž působí on-line platformy, a zohlednila při tom konkrétní velikosti a typy platform;
32. vzhledem k vývoji v ekosystému digitálních sdělovacích prostředků a kulturního a kreativního obsahu zvážila, jak se vyvarovat jakýchkoli narušení hospodářské soutěže;
33. spolu s členskými státy pokračovala v úvahách o tom, jak zajistit právní jistotu v souvislosti s činností on-line platform v ekosystému digitálních médií a kulturního a kreativního obsahu, mimo jiné s ohledem na směrnici o elektronickém obchodu;

C. Posílení důvěry v informace a zdroje

ZDŮRAŽŇUJE, ŽE:

34. v prostředí roztržštěných informací a hrozeb pro národní bezpečnost hrají profesionální sdělovací prostředky klíčovou úlohu v produkci, šíření a ověřování informací, a jsou tak nepostradatelné pro veřejnou diskusi. V této situaci zůstává role nezávislých veřejnoprávních médií při ochraně demokracie, plurality, sociální soudržnosti a kulturní a jazykové rozmanitosti rozhodující. Kromě toho i řada aktérů v oblasti soukromých sdělovacích prostředků poskytuje obsah, který je také ve veřejném zájmu. Rada v tomto kontextu zdůrazňuje význam mediální gramotnosti občanů a jejich kritického přístupu ke zdrojům, a rovněž bere na vědomí sdělení Komise o dezinformacích;
35. pluralita sdělovacích prostředků, jež závisí na existenci různorodosti vlastnických vztahů v mediální oblasti a na rozmanitosti obsahu, jakož i na existenci nezávislé žurnalistiky, má klíčový význam pro boj proti šíření dezinformací a pro zajištění dobré informovanosti evropských občanů. Spolupráce a spojenectví v těchto odvětvích mohou mít pozitivní dopad na její aktéry, pokud jde o ekonomickou udržitelnost a konkurenceschopnost v globálním kontextu;
36. vzhledem k tomu, že obsah je ve stále větší míře šířen prostřednictvím on-line platform, bere Rada na vědomí úsilí Komise o boj proti nezákonnému obsahu on-line a nezákonnému šíření obsahu;
37. v měnícím se mediálním prostředí jsou pro zajištění profesionální a nezávislé žurnalistiky nezbytné bezpečné pracovní podmínky pro novináře;
38. významnou úlohu hrají oznamovatelé, neboť umožňují činnost novinářů a nezávislého tisku při plnění jejich úlohy strážců veřejných zájmů;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

39. posilovaly ekosystém evropských sdělovacích prostředků s cílem zajistit udržitelné působení a viditelnost profesionální žurnalistiky jakožto prostředku posílení postavení občanů, ochrany demokracie a účinného boje proti šíření dezinformací;
40. zajistily účinnou ochranu novinářů a jiných mediálních aktérů i jejich zdrojů, mimo jiné v oblasti investigativní žurnalistiky;
41. podporovaly profesionální žurnalistiku ve všech členských státech a podněcovaly přeshraniční žurnalistiku prostřednictvím rozvoje dovedností, odborné přípravy a vývoje nových zpravodajských technologií;
42. podporovaly nezávislou žurnalistiku a chránily novináře před nepatřičným ovlivňováním;
43. podporovaly legální distribuci obsahu a vzaly v úvahu, že je důležité omezit nezákonné šíření a neoprávněné využívání kreativního obsahu;
44. zajistily lepší přístup k informacím a jejich svobodný tok ve prospěch sdělovacích prostředků a veřejnosti, čímž se zvýší transparentnost veřejné správy a svoboda sdělovacích prostředků a lepší postavení občanů, pokud jde o výkon jejich práva na svobodu projevu;

VYZÝVÁ KOMISI, ABY

45. pokračovala v podpoře projektů, v jejichž rámci je sledována svoboda a pluralita sdělovacích prostředků a poskytována právní a praktická pomoc novinářům a pracovníkům sdělovacích prostředků, kteří jsou v ohrožení;
46. pokračovala v pravidelném monitorování kodexu zásad boje proti dezinformacím a podávala členským státům informace o dopadu jeho provádění, zejména s ohledem na volby do Evropského parlamentu v roce 2019;
47. zvýšila transparentnost a předvídatelnost státní pomoci v kontextu ekosystému digitálních sdělovacích prostředků a kulturního a kreativního ekosystému a aby zpřístupnila uživatelsky vstřícné on-line úložiště obsahující odkazy na použitelná pravidla poskytování státní pomoci a příslušnou judikaturu;

D. Zlepšování dovedností a kompetencí

ZDŮRAŽŇUJE, ŽE:

48. nový vývoj si žádá nové kapacity. Rozhodujícím faktorem jak pro uživatele, tak pro tvůrce obsahu, je mediální gramotnost. Pracovníci z odvětví souvisejících s obsahem musí být zároveň vybaveni souborem kreativních, digitálních a podnikatelských dovedností, které jim umožní nejlepším možným způsobem využívat stávajících a vznikajících technologií;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

49. prosazovaly a podporovaly mediální gramotnost a digitální gramotnost s cílem dále rozvíjet kritický přístup občanů k šířenému či propagovanému mediálnímu obsahu a aby podněcovaly další odborné vzdělávání pracovníků sdělovacích prostředků v oblasti mediální a digitální gramotnosti;
50. přizpůsobily vzdělávací, kompetenční a propagační programy tak, aby byly ve větším souladu s využíváním jak starých, tak nových médií a technologií, jako jsou zásady kvalitní žurnalistiky, vizuální gramotnost, umělá inteligence, technologie blockchain, virtuální realita a analýza dat. Zásadními faktory pro udržení vysoké kvality evropského mediálního prostředí jsou zajištění podmínek pro vysoce kvalitní výzkum médií i vzdělávání v oblasti žurnalistiky;
51. navázaly strukturovaný dialog mezi studenty, akademiky a odvětvím s cílem podpořit inovace v odvětvích tvorby obsahu a využít potenciál kreativity a kulturní rozmanitosti pro inovace;

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

52. zlepšovala mediální gramotnost prostřednictvím podpory vzdělávacích iniciativ zaměřených jak na studenty, tak na pedagogické pracovníky a jiné profese, jako jsou knihovníci a novináři, jakož i prostřednictvím cílených kampaní zaměřených na zvyšování povědomí v rámci občanské společnosti.

—

PŘÍLOHA

Závěry Rady

- Závěry Rady o evropské audiovizuální politice v digitální éře, 3.12.2014, 2014/C 433/02.
- Závěry Rady o kulturních a kreativních přesazích v zájmu stimulace inovací, hospodářské udržitelnosti a sociálního začlenění, 27.5.2015, 2015/C 172/13.
- Závěry Rady o rozvoji mediální gramotnosti a kritického myšlení prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy, 14.6.2016, 2016/C 212/05.
- Závěry Rady o podpoře přístupu ke kultuře s použitím digitálních prostředků se zaměřením na rozvoj publika, 12.12.2017, 2017/C 425/04

Legislativní akty

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu), 8.6.2000, 2000/31/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, 22.5.2001, 2001/29/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách), 10.3.2010, 2010/13/EU.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2014–2020), 11.12.2013, č. 1295/2013.

Sdělení a doporučení Komise

- Sdělení Komise: Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě, 6.5.2015, COM(2015) 192 final.
- Sdělení Komise: On-line platformy a jednotný digitální trh. Příležitosti a výzvy pro Evropu, 25.5.2016, COM(2016) 288 final.
- Sdělení Komise: Boj proti nezákonnému obsahu on-line. Zvyšování odpovědnosti on-line platforem, 28.9.2017, COM(2017) 555 final.
- Doporučení Komise o opatřeních pro efektivní boj proti nezákonnému obsahu online, 1.3.2018, EU(2018) 334 final.
- Sdělení Komise: Umělá inteligence pro Evropu, 25.4.2018, COM(2018) 237 final.
- Sdělení Komise: Boj proti dezinformacím na internetu: evropský přístup, 26.4.2018, COM(2018) 236 final.
- Sdělení Komise: Nová evropská agenda pro kulturu, 22.5.2018, COM(2018) 267 final.

Mezinárodní dohody

- Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů 20.10.2005.
-